

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému

- „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť I“
- „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť II“
- „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť III“
- „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť IV“

KOM(2007) 741 v konečnom znení – 2007/0262 (COD)

KOM(2007) 824 v konečnom znení – 2007/0293 (COD)

KOM(2007) 822 v konečnom znení – 2007/0282 (COD)

KOM(2008) 71 v konečnom znení – 2008/0032 (COD)

(2008/C 224/07)

Rada sa 21. januára 2008, 24. januára 2008 a 4. marca 2008 rozhodla prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť I“

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť II“

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť III“

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prispôsobení určitých aktov, na ktoré sa vzťahuje postup uvedený v článku 251 zmluvy, rozhodnutiu Rady 1999/468/ES zmenenému a doplnenému rozhodnutím 2006/512/ES, pokiaľ ide o regulačný postup s kontrolou – Časť IV“

Grémium Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru poverilo 11. decembra 2007, 15. januára 2008 a 11. marca 2008 vypracovaním tohto stanoviska odbornú sekciu pre jednotný trh, výrobu a spotrebu.

Vzhľadom na naliehavosť prác bol pán PEZZINI rozhodnutím Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na 445. plenárnom zasadnutí 28. a 29. mája 2008 (schôdza z 29. mája) vymenovaný za hlavného spravodajcu. Výbor prijal jednomyselne nasledujúce stanovisko:

1. Závery a odporúčania

1.1 Výbor víta zavedenie regulačného postupu s kontrolou do systému konzultácií vo výboroch a zosúladenie štyroch balíkov navrhovaných smerníc a nariadení s týmto postupom.

1.2 Výbor berie na vedomie, že návrh Komisie bezodkladne zmeniť a doplniť určité akty⁽¹⁾ je v súlade s rozhodnutím 1999/468/ES a spoločným vyhlásením o zozname aktov, ktoré je potrebné čo najskôr zmeniť a doplniť, ako aj o zrušení časového obmedzenia pre výkon vykonávacích právomocí Komisie.

1.3 Výbor odporúča, aby nariadenia o zosúladení s rozhodnutím 2006/512/ES boli prijaté včas ešte pred nadobudnutím účinnosti Lisabonskej zmluvy.

1.4 Výbor pripomína, že Lisabonská zmluva zavádza novú hierarchiu pravidiel, keď rozlišuje medzi legislatívnymi, delegovanými a vykonávacími aktmi, pričom Európsky Parlament a Rada majú rovnaké právomoci pri stanovení spôsobov kontroly týchto aktov.

1.5 Výbor zdôrazňuje, že je dôležité:

- aby bol v plnej miere zapojený Európsky parlament,
- aby sa postupy zracionalizovali a zjednodušili,
- aby bol Európsky parlament lepšie informovaný tak o výboroch samotných, ako aj o opatreniach, ktoré sú im predkladané vo všetkých štádiách postupu,
- aby sa potvrdilo zrušenie časového obmedzenia vykonávacích právomocí uvedených v niektorých aktoch schválených na základe postupu spolurozhodovania a „Lamfalussyho“ postupu.

1.6 Výbor zdôrazňuje, že je dôležité, aby postupy výboru boli maximálne transparentné a zrozumiteľné pre obyvateľov EÚ, obzvlášť pre osoby, ktorých sa tieto akty priamo týkajú.

1.7 Výbor pripomína, že je potrebné v plnom rozsahu uplatniť článok 8A Lisabonskej zmluvy, podľa ktorého musia byť rozhodnutia prijímané čo najbližšie k občanom a musí byť zaručené, aby občania a občianska spoločnosť mali plný prístup k informáciám.

1.8 Výbor na záver žiada, aby bol posúdený dosah uplatňovania nového postupu a aby bola Európskemu parlamentu, Rade a výboru predkladaná pravidelná správa o účinnosti, transparentnosti a šírení informácií.

2. Úvod

2.1 Rada 17. júla 2006⁽²⁾ zmenila a doplnila rozhodnutie, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽³⁾, zavedením regulačného postupu s kontrolou. Vďaka tomuto postupu sa môže zákonodarcovia postaviť proti prijatiu „kvázi-legislatívnych“ opatrení, t.j. opatrení všeobecného charakteru zameraných na zmenu alebo doplnenie nepodstatných prvkov základného aktu, ktorý bol prijatý postupom spolurozhodovania, vždy keď sa bude domnievať, že návrh opatrení presahuje vykonávacie právomoci uvedené v základnom akte alebo že návrh nie je zlučiteľný s cieľom alebo obsahom základného aktu alebo že nerešpektuje zásadu subsidiarity alebo proporcionality.

2.2 Ide tu o typické opatrenie v rámci procesu komitológie, ktorým sa označujú postupy, prostredníctvom ktorých Komisia na základe článku 202 zmluvy o ES vykonáva právomoci, ktorými bola poverená, aby uplatňovala „legislatívne“ akty Spoločenstva, teda akty, ktoré prijal Európsky parlament a Rada alebo iba Rada v súlade s niektorým z rozhodovacích postupov uvedených v zmluve o ES (konzultácia, spolurozhodovanie, spolupráca, súhlasné stanovisko).

2.3 V rámci piatich komitológických postupov (konzultácia, riadenie, regulácia, regulácia s kontrolou a ochrana), ktoré upravuje rozhodnutie číslo 1999/468/ES Rady zmenené a doplnené rozhodnutím 2006/512/ES, Komisia musí predložiť návrhy vykonávacích opatrení výborom zložených z úradníkov správnych orgánov členských štátov.

2.4 Európsky parlament, Rada a Komisia prijali v októbri 2006 spoločné vyhlásenie⁽⁴⁾, v ktorom predložili zoznam rôznych už platných aktov, ktoré bude potrebné prednostne prispôsobiť novému postupu, a vyjadrili uspokojenie s tým, že Rada prijala rozhodnutie číslo 2006/512/ES, ktorým sa do rozhodnutia 1999/468/ES začleňuje nový postup (nazývaný „regulačný postup s kontrolou“) umožňujúci zákonodarcovi vykonávať kontrolu prijímania „kvázi-legislatívnych“ vykonávacích opatrení daného aktu prijatého v procese spolurozhodovania.

2.5 Bez toho, aby boli dotknuté právomoci legislatívnych orgánov, Parlament a Rada uznávajú, že zásady dobrej legislatívy si vyžadujú, aby vykonávacie právomoci boli Komisii udelené bez časového obmedzenia. Zastávajú však názor, že v prípade potreby prispôbenia by kontrolnú funkciu zákonodarcu mohla posilniť klauzula, na základe ktorej by Komisia prekladala návrh revízie alebo zrušenia ustanovení o delegovaní vykonávacích kompetencií.

⁽²⁾ Rozhodnutie 2006/512/ES (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006).

⁽³⁾ Rozhodnutie 1999/468/ES (Ú. v. EÚ L 184, 17.07.1999).

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 255, 21.10.2006.

⁽¹⁾ KOM(2006) od 901 v konečnom znení po 926 v konečnom znení

2.6 Tento nový postup sa od nadobudnutia platnosti uplatňuje na „kvázi-legislatívne“ opatrenia uvedené v aktoch, ktoré budú prijímané postupom spolurozhodovania vrátane opatrení uvedených v aktoch, ktoré budú prijímané v budúcnosti v oblasti finančných služieb („Lamfalussyho“ akty ⁽⁵⁾).

2.7 Na druhej strane však preto, aby nový postup bol uplatniteľný aj na už platné akty prijaté v rámci postupu spolurozhodovania, sa musia tieto akty prispôbiť v súlade s uplatniteľnými postupmi s cieľom nahradiť postup stanovený v článku 5 rozhodnutia 1999/468/ES regulačným postupom s kontrolou vždy, keď ide o opatrenia spadajúce do jeho rozsahu pôsobnosti.

2.8 Komisia v decembri 2006 prijala 25 zodpovedajúcich návrhov ⁽⁶⁾, ku ktorým mal výbor možnosť vyjadriť sa ⁽⁷⁾.

2.8.1 Pokiaľ základný právny akt prijatý v rámci postupu stanoveného v článku 251 Zmluvy predpokladá prijatie opatrení všeobecnej pôsobnosti zameraných na zmenu nepodstatných prvkov tohto aktu aj vypustením niektorých prvkov alebo doplnením nových nepodstatných prvkov, tieto opatrenia sú schvaľované v rámci regulačného postupu s kontrolou.

2.8.2 Zástupca Komisie predloží regulačnému výboru s kontrolou, ktorý je zložený zo zástupcov členských štátov a ktorému predsedá zástupca Komisie, návrh opatrení, ktoré by mali byť prijaté.

2.8.3 Ak sú opatrenia navrhované Komisiou v súlade so stanoviskom výboru, uplatní sa tento postup:

- Komisia bezodkladne predloží návrh opatrení Európskemu parlamentu a Rade na kontrolu;
- Európsky parlament sa môže väčšinou členov alebo Rada kvalifikovanou väčšinou postaviť proti prijatiu daného návrhu Komisie, svoj postoj však musia zdôvodniť;
- ak Európsky parlament alebo Rada do troch mesiacov od predloženia návrhu zaujmú voči návrhu opatrení negatívne

⁽⁵⁾ Lamfalussyho metóda je rozhodovacím modelom, ktorý nachádza uplatnenie pri prijímaní a uplatňovaní legislatívnych aktov Spoločenstva v oblasti finančných služieb (cenných papierov, bánk a poisťovní). Tento model delí rozhodovací proces na štyri úrovne:

- Prvá úroveň predstavuje legislatívnu činnosť v úzkom slova zmysle (prijímanie nariadení alebo smerníc postupom spolurozhodovania). V tejto fáze v prípade cenných papierov Komisia konzultuje Európsky výbor cenných papierov zložený zo zástupcov každého členského štátu.
- Druhá úroveň sa týka vykonávacích opatrení vypracovaných Komisiou na základe poverenia obsiahnutého v legislatívnom akte v súlade s regulačným postupom (teraz regulačného postupu s kontrolou). V tejto fáze Komisia na základe odborného stanoviska Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov (CESR), zloženého zo zástupcov regulačných a dozorných orgánov členských štátov v danej oblasti, vypracuje návrh vykonávacích opatrení a predloží Európskemu výboru pre cenné papiere (ESC), ktorý sa k vypracuje stanovisko.
- Tretia úroveň predstavuje v oblasti cenných papierov neformálnu koordináciu v rámci CESR činnosti národných regulačných a dozorných orgánov cenných papierov s cieľom zaručiť jednotné a koherentné prijímanie opatrení prijatých na prvých dvoch úrovniach.
- Štvrtá úroveň rozhodovania zahŕňa uplatňovanie predpisov Spoločenstva v oblasti legislatívy a správy v členských štátoch a príslušnú kontrolu Európskej komisie.

⁽⁶⁾ KOM(2006) od 901 v konečnom znení po 926 v konečnom znení

⁽⁷⁾ Stanovisko CESE 418/2007 zo 14.3.2007, spravodajca pán RETUREAU.

stanovisko, Komisia tieto opatrenia neschváli. V tomto prípade Komisia môže výboru predložiť pozmenený návrh opatrení alebo predložiť legislatívny návrh na základe Zmluvy;

- ak po uplynutí tejto lehoty ani Európsky parlament ani Rada nezaujali negatívne stanovisko voči návrhu opatrení, Komisia tieto opatrenia schváli.

2.8.4 Ak opatrenia navrhované Komisiou nie sú v súlade so stanoviskom výboru alebo ak stanovisko chýba, uplatní sa tento postup:

- Komisia bezodkladne predloží Rade návrh opatrení na schválenie a zároveň ju zašle aj Európskemu parlamentu;

- Rada rozhodne o návrhu kvalifikovanou väčšinou do dvoch mesiacov od dátumu predloženia návrhu;

- ak v tejto lehote Rada zaujme voči navrhovaným opatreniam návrhu negatívny postoj kvalifikovanou väčšinou, opatrenia nebudú prijaté. V tomto prípade Komisia môže Rade predložiť pozmenený návrh alebo predložiť legislatívny návrh na základe zmluvy;

- ak sa Rada rozhodne navrhované opatrenia prijať, predloží ich bezodkladne Európskemu parlamentu. Ak Rada po uplynutí uvedenej lehoty nezaujme stanovisko, Komisia bezodkladne predloží návrh opatrení Európskemu parlamentu;

- Európsky parlament sa môže v lehote štyroch mesiacov od zaslania návrhu absolútnou väčšinou členov postaviť proti prijatiu daného návrhu Komisie, svoj postoj však musí zdôvodniť:

- skutočnosťou, že navrhované opatrenia presahujú vykonávacie právomoci vymedzené v základnom právnom akte

- tým, že dané opatrenia nie sú zlučiteľné s účelom alebo obsahom základného právneho aktu

- tým, že nie sú v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality

- ak v tejto lehote Európsky parlament zaujme voči navrhovaným opatreniam negatívny postoj, opatrenia nebudú prijaté. V tomto prípade Komisia môže výboru predložiť pozmenený návrh opatrení alebo predložiť legislatívny návrh na základe Zmluvy,

- ak do uplynutia tejto lehoty Európsky parlament nezaujme negatívne stanovisko voči navrhovaným opatreniam, schváli ich Rada alebo Komisia v závislosti od konkrétneho prípadu.

2.9 Predložené návrhy nariadení zodpovedajú potrebe prispôbiť už prijaté právne akty v rámci postupu stanoveného v článku 251 Zmluvy v súlade s postupmi uplatniteľnými

v oblasti poľnohospodárstva, zamestnanosti, humanitnej pomoci, podnikateľskej politiky, životného prostredia, európskych štatistík, vnútorného trhu, zdravia a ochrany spotrebiteľov, energetiky a dopravy, informačnej spoločnosti.

3. Návrhy Európskej Komisie

3.1 Návrhy Európskej komisie sa týkajú zmien a doplnení nariadení a smerníc ⁽⁸⁾, pre ktoré platí postup stanovený v článku 251 Zmluvy, s cieľom prispôsobiť ich novým postupom stanoveným daným rozhodnutím rozhodnutiu Rady číslo 1999/468/ES zmeneným a doplneným rozhodnutím 2006/512/ES.

3.2 Pritom tu v súlade s prioritami politiky Spoločenstva v oblasti tvorby lepších právnych predpisov ⁽⁹⁾ ide v princípe len o potrebné prispôbenie a aktualizáciu, ktoré si vyžaduje riadne uplatňovanie daného právneho aktu v súlade s článkom 251 Zmluvy o ES.

4. Všeobecné pripomienky

4.1 Výbor v plnom rozsahu podporuje rozlíšenie medzi legislatívnymi a výkonnými nástrojmi, ktoré v zmysle Lisabonskej zmluvy prinesie nové definície delegovaných právnych aktov, čím bude možné zjednodušiť a zracionalizovať tvorbu legislatívy a regulačných pravidiel Spoločenstva ⁽¹⁰⁾ a zachovať parlamentárny demokratický systém kontroly vykonávacích právomocí Komisie.

4.2 Výbor teda víta začlenenie regulačného postupu s kontrolou do systému konzultácií vo výboroch, ktorý umožní Rade a Európskemu parlamentu kontrolovať a prípadne meniť a dopĺňať vykonávacie nariadenia, ktoré prijíma Komisia v prípadoch, keď jej právny akt priznáva právo vykonávať vykonávacie právomoci v niektorých odvetviach, ale nedáva jej právo meniť a dopĺňať obsah.

4.3 Výbor odporúča, aby nariadenia o zosúladení štyroch balíkov smerníc a nariadení s rozhodnutím 2006/512/ES boli prijaté včas ešte pred nadobudnutím účinnosti Lisabonskej zmluvy.

4.4 Výbor pripomína, že Lisabonská zmluva zavádza novú hierarchiu pravidiel, keď rozlišuje medzi legislatívnymi, delegovanými a vykonávacími aktmi ⁽¹¹⁾, hoci pritom zachováva aktuálnu terminológiu (smernice, nariadenia a rozhodnutia): Európsky Parlament a Rada budú mať rovnaké právomoci pri

stanovení spôsobov kontroly delegovaných aktov a vykonávacích aktov (komitológia) ⁽¹²⁾.

4.5 Výbor zdôrazňuje, že je dôležité:

- aby bol v plnej miere zapojený Európsky parlament, ktorý musí mať právo poslednej inštancie odmietnuť rozhodnutie;
- aby sa znížil počet komitologických postupov a aby sa tieto postupy zjednodušili;
- aby bol Európsky parlament lepšie informovaný tak o výboroch samotných, ako aj opatreniach, ktoré sú im predkladané vo všetkých štádiách postupu;
- aby Rada konzultovala Európsky parlament zakaždým, keď návrh vykonávacieho aktu bude postúpený Rade v prípade konfliktu medzi Komisiou a výborom expertov;
- aby sa posilnila úloha Európskeho parlamentu vďaka zmierovaciemu postupu medzi Európskym parlamentom a Radou v prípade negatívneho stanoviska Európskeho parlamentu,
- aby sa potvrdilo zrušenie časového obmedzenia vykonávacích právomocí uvedených v niektorých aktoch schválených na základe postupu spolurozhodovania a postupu „Lamfalussy“.

4.6 Výbor opakovane zdôrazňuje, že „Európsky hospodársky a sociálny výbor zastával vždy názor, že komitologický postup, do ktorého boli zapojení len zástupcovia Komisie a členských štátov, a ktorý sa podľa zloženia výboru zameriava na riadenie, konzultácie alebo na reguláciu vyplývajúcu z uplatňovania právnych predpisov, musí byť transparentnejší a pochopiteľnejší pre európskych občanov a najmä pre tých, ktorých sa príslušné právne predpisy priamo týkajú“ ⁽¹³⁾.

4.7 Výbor v tejto súvislosti poukazuje na to, že je potrebné v plnom rozsahu uplatniť článok 8A Lisabonskej zmluvy, podľa ktorého musia byť rozhodnutia prijímané čo najbližšie k občanom a musí byť zaručené, aby občania a občianska spoločnosť mali plný prístup k informáciám.

4.8 Nakoniec je podľa názoru výboru potrebné, aby sa posúdil dosah uplatňovania nového postupu a Európskemu parlamentu, Rade a výboru sa pravidelne predkladala správa o účinnosti, transparentnosti a šírení užívateľom ľahko prístupných informácií o delegovaných aktoch Spoločenstva, aby bola možná kontrola uplatňovania tohto postupu, ktorý zlučuje regulačné a čisto výkonné opatrenia.

V Bruseli 29. mája 2008

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Pozri KOM(2007) 741 v konečnom znení, s. 6, všeobecný zoznam.

⁽⁹⁾ Pozri stanovisko 1068/2005 z 28.9.2005, spravodajca pán Retureau, a stanovisko CESE 1069/2005 zo 6.10.2005, spravodajca pán Van Iersel.

⁽¹⁰⁾ Pozri správu EP o Lisabonskej zmluve z 18.2.2008, spravodajcovia pán Íñigo Méndez De Vigo (ELS/DE, ES) a pán Richard Corbett (SES, UK).

⁽¹¹⁾ Články 249-249d TFUE

⁽¹²⁾ Články 249b a 249c TFUE.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 161, 13.7.2007, s. 48, spravodajca pán RETUREAU.